

בש"פ 5785/21 - מדינת ישראל נגד אדם נימר

בבית המשפט העליון

בש"פ 5785/21

לפני: כבוד השופטת ע' ברון

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: אדם נימר

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום
4.8.2021 (השופטת א' פינק) ומיום 22.8.2021
(השופט ח' טרסי) ב-מ"ת 54921-03-21

בשם העוררת: עו"ד שרית משגב
בשם המשיב: עו"ד פאדיחמדאן

החלטה

1. ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 4.8.2021 (השופטת א' פינק) ומיום 22.8.2021 (השופט ח' טרסי) ב-מ"ת 54921-03-21, שבגדרן הורה בית המשפט על שחרורו של המשיב למעצר בית בפיקוח אלקטרוני ואנושי.

2. נגד המשיב, יליד 16.9.2001, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של שוד בנסיבות מחמירות. על פי הנטען בכתב האישום, המשיב ושניים נוספים שדדו חנות נוחות הממוקמת בתחנת דלק בצומת נורדיה, תוך שימוש בחפץ הנחזה להיות אקדח, וזאת כאשר הם רעולי פנים, עוטים כפפות ומצוידים בשק. עוד נטען כי במהלך השוד כיוון המשיב אקדח לעבר עובד ששהה באותה העת בחנות תוך שהוא אוסר עליו לזוז, וכי בסופו של דבר השלושה עזבו את המקום כאשר בידיהם כסף וסחורה בשווי עשרות אלפי שקלים. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשו בקשות לעצור את השלושה עד לתום ההליכים נגדם.

יצוין כי מגיליון הרישום הפלילי של המשיב עולה כי הוא הורשע בעבר בעבירה זוהי לזו שבה הוא מואשם במסגרת ההליך נושא הערר דנן. האירוע נושא ההליך הקודם התרחש, על פי גיליון הרישום הפלילי, ביום 2.2.2018, וזאת בעת שהמשיב היה קטין.

ובחזרה להליך דנן. במהלך דיון שהתקיים ביום 3.6.2021 הסכים בא-כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה, ולנוכח "[ה]שילוב בין העבירה המיוחסת ובין עברו הפלילי של המשיב בעבירה דומה" קבע בית המשפט המחוזי כי מתקיימת עילת מעצר של מסוכנות. בהתחשב בגילו הצעיר של המשיב, הורה בית המשפט המחוזי לשירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו, וזאת לצורך בחינת האפשרות לשחררו לחלופת מעצר.

3. בתסקיר שירות המבחן מיום 11.7.2021 נכתב כי ממכלול הנתונים עולה כי "רמת הסיכון להישנות העבירה גבוהה" וכי "חומרת התוצאה הצפויה הנה ברמה גבוהה". שירות המבחן הוסיף כי משיחת טלפון עם אחותו של המשיב עלה כי אמו לא תוכל לשמש כמפקחת, וזאת לנוכח ניתוח שעברה בגבה. האחות ציינה כי היא ואח נוסף יוכלו לשמש כמפקחים, ואולם האחות והאח לא הגיעו לפגישה שקבעה איתם קצינת המבחן. שירות המבחן סיכם וציין כי הוא היה מוכן לשקול חלופת מעצר "הרמטית"; ואולם מאחר שלא היה באפשרותו לבדוק את מי מבני משפחתו של המשיב, ולנוכח ההערכה כי בני המשפחה אינם פנויים לפקח עליו, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את המשיב ממעצר.

בהמשך לתסקיר האמור, ביום 28.7.2021 הגיש שירות המבחן תסקיר משלים בעניינו של המשיב. בתסקיר המשלים צוין כי אמו של המשיב מאושפזת לתקופה לא ידועה לאחר שהניתוח בגבה לא צלח, כשהיא משותקת, ומשכך האפשרות כי תשמש כמפקחת אינה על הפרק. שירות המבחן נפגש עם שלושה מאחיו הגדולים של המשיב - רנין, בת 21; רים, בת 25; ואחמד, בן 26. מהתסקיר עולה כי שלושת האחים גרים יחד עם המשיב ועם אחים נוספים בבית האם, חלקם קטינים בגילאי 11-13. שירות המבחן קבע כי שלושת האחים אמנם מתקשים לראות את הבעייתיות בהתנהגותו של אדם ובמעורבותו בפלילים, ועם זאת צוין כי הם מגלים אחריות ורצינות ביחס לפיקוח האינטנסיבי הנדרש. לנוכח האמור המליץ שירות המבחן על שחרור לחלופה שבמסגרתה ישמשו שלושת האחים כמפקחים לסירוגין; ואולם בשל רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מצדו של המשיב הומלץ על "עיבוי" הפיקוח באמצעות מעצר בפיקוח אלקטרוני, נוסף על הפיקוח האנושי.

4. בית המשפט המחוזי קיים דיון ביום 4.8.2021, שבמהלכו נבחנו שניים מן המפקחים שהוצעו - האח אחמד והאחות רים. במהלך הדיון התברר כי אחמד נחקר בשנת 2020 בגין עבירות של איומים ותקיפה סתם, וזאת לאחר שהלה טען כי אין לו עבר פלילי וכי נחקר במשטרה בעבר על דברים קטנים שאינו זוכר. בית המשפט המחוזי קבע כי ניתן לצמצם את המסוכנות הנשקפת מן המשיב באמצעות חלופה הכוללת מעצר בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט המחוזי ציין כי מסקנה אחרונה זו נלמדה הן מהתרשמות שירות המבחן מהמפקחים ומהמשיב, הן מהתרשמותו שלו מהמפקחים; ועוד צוין כי גילו הצעיר של המשיב מהווה שיקול נוסף המצדיק שחרור לחלופת מעצר. בהינתן האמור, הורה בית המשפט על עריכת חוות דעת על ידי מנהלת הפיקוח האלקטרוני, וכן נקבע כי יוצגו לבית המשפט השלמות בעניין חקירותיו של אחמד.

5. בהמשך לדברים אלה התקיים דיון נוסף בעניינו של המשיב ביום 22.8.2021. במסגרת דיון זה בחן בית המשפט את רנין, אחותו של המשיב שהוצעה כמפקחת ושלא היה באפשרותה להגיע לדיון הקודם שנערך בעניינו. בתום הדיון ציין בית המשפט המחוזי כי הוצגו אינדיקציות המעידות על כך שאחמד "לא דיין בדבריו בפני בית המשפט בכל הנוגע

לחקירותיו במשטרה", ועל רקע זה הוחלט שלא לאשרו כמפקח. ואולם בכל הנוגע לרנין צוין כי התרשמות שירות המבחן ובית המשפט ממנה, כמו גם מאחותה רים, הייתה חיובית. בנסיבות אלה, ולנוכח ההחלטה העקרונית שכבר ניתנה בדבר אימוץ המלצות שירות המבחן, הורה בית המשפט על העברת המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני בתנאים; זאת בכפוף להשלמת דרישות מנהלת הפיקוח האלקטרוני כפי שהן פורטו בבדיקת ההיתכנות. לבקשת באת-כוח העוררת עוכב ביצוע ההחלטה ב-48 שעות עד להיום, 24.8.2021, בשעה 13:00, וזאת לצורך הגשת ערר.

6. על ההחלטות מיום 4.8.2021 ומיום 22.8.2021 הוגש הערר שלפניי. יצוין כי העוררת אינה עומדת עוד על העמדה שהציגה לפני בית המשפט המחוזי, שלפיה אין מקום כלל לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, אף לא למעצר בפיקוח אלקטרוני; וחלף זאת נטען כי המיקום והמפקחות שהוצעו אינם מהווים חלופה מתאימה, אף בהינתן שלפיקוח האנושי יתלווה פיקוח אלקטרוני. העוררת מדגישה כי המסוכנות הגבוהה הנשקפת מצדו של המשיב מחייבת פיקוח משמעותי. העוררת מוסיפה ומציינת כי ביתו של המשיב מהווה "סיר לחץ", באשר האחים הבוגרים עסוקים בטיפול באחים קטינים המתגוררים בבית, וכל זאת בעת שהאם מאושפזת לפרק זמן שאינו ידוע. עוד מציינת העוררת כי אחת מאחיותיו של העורר הגישה תלונה בעבר נגד אחד האחים, וכי אחות אחרת הגישה גם היא תלונה נגד אח אחר.

במהלך הדיון שהתקיים לפניי חזרה באת-כוח העוררת על הטענות שנקטו בהודעת הערר. בא-כוח המשיב מצדו טען כי אין מקום להטיל דופי באחיות, והוסיף כי הן נמצאו ראויות לשמש כמפקחות. עוד נטען כי במסגרת ההליך הקודם שהתנהל נגד המשיב נעשה שימוש במערך פיקוח זהה במשך שמונה חודשים, וכי לא נצפו בעיות במהלך תקופה זו.

7. לאחר שעיינתי בערר ובצירופותיו ושמעתי את טיעוני באי-כוח הצדדים, סבורתי כי דיין הערר להתקבל. נקודת המוצא בעניינו של המשיב היא המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו, הנלמדת ממעשיו החמורים מאין כמותם. המשיב השתתף בשוד שבוצע בחבורה, תוך שימוש בחפץ הנחזה להיות אקדח ובלווי אינמיים. למעשים נושא ההליך דנן מצטרפת הרשעתו הקודמת של המשיב בעבירה דומה. האירוע נושא ההליך הקודם אמנם התרחש בעת שהמשיב היה קטין, ואולם יש לתת את הדעת על כך שבשני האירועים בוצעה לכאורה עבירה זהה, ובעלת חומרה גבוהה. עוד יצוין כי העבירה נושא ההליך דנן בוצעה לכאורה זמן לא רב יחסית לאחר האירוע הראשון, בעת שמעצר על תנאי תלוי ועומד נגד המשיב. ברי כי בנסיבות אלה לא ניתן לתת אמון במשיב, ויעיד על כך גם תסקיר שירות המבחן, שבו נכתב כי "רמת הסיכון להישנות העבירה גבוהה". על כן, ככל שמבוקש להורות על שחרורו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני, קיים צורך במפקחים סמכותיים ובעלי יכולת משמעותית לפקח על המשיב באופן הדוק, וזאת על מנת שהמעצר בפיקוח אלקטרוני ייתן מענה למסוכנות המובהקת הנשקפת מהמשיב.

כפי שפורט לעיל, החלופה המוצעת היא מעצר בפיקוח אלקטרוני תוך פיקוח אנושי על ידי שתיים מאחיותיו של המשיב. יצוין כי המשיב מתגורר בבית אמו יחד עם חמישה (או ששה) מאחיו, מהם שניים (או שלושה) קטינים; וייתכן כי לנוכח אשפוזה של האם (ובתסקיר צוין שהיא אם חד הורית), ניכר כי אין בבית דמות הורית. עוד יוזכר כי לפי הנטען על ידי העוררת, אחת מאחיותיו של העורר הגישה תלונה בעבר נגד אחד האחים, ואחות אחרת הגישה גם היא תלונה נגד אח אחר. בנסיבות המתוארות, התרשמתי כי למפקחות שהוצעו לא יכולה להיות פניות מעשית ורגשית שתאפשר להן לשמש כגורמים מפקחים סמכותיים ולשרת את מטרת הפיקוח. בהקשר זה יוזכר כי הפיקוח האלקטרוני לרוב אינו אלא רכיב משלים למפקחים אנושיים מפאת כוחו המוגבל, וכי פיקוח אלקטרוני כשלעצמו אינו מספק פיקוח הולם על נאשם שמסוכנותו גבוהה או שלא ניתן ליתן בו אמון (בש"פ 5285/15 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 10 (10.8.2015)).

יודגש כי באמירה שלפיה האחיות אינן מתאימות לשמש כמפקחות בנסיבות העניין אין משום הטלת דופי באחיות, ועוד יצוין כי אף המדינה לא הטילה בהן דופי. כל שנאמר הוא כי בנסיבות המשפחתיות, אין ביכולתן של האחיות ליצור מערך פיקוח הדוק כנדרש. בנוגע לתלונות שנטען כי הוגשו על ידי שתיים מאחיותיו של המשיב נגד שניים מאחיו אציין כי איני מביעה עמדה באשר לאמיתות תוכנן; ועם זאת, בעצם העובדה כי התלונות הוגשו (טענה שלא הוכחה על ידי המשיב) יש כדי להעיד על מורכבות המערך המשפחתי.

8. סופו של דבר, הערר מתקבל, והמשיב יעצר מאחורי סורג ובריה עד לתום ההליכים נגדו. ככל שיהיה בידו של המשיב להציע חלופת מעצר במקום אחר ובמנותק מהמערך המשפחתי כפי שעמדתי עליו לעיל, יוכל לפנות בבקשה מתאימה לעריכת תסקיר משלים שבמסגרתו תיבחן החלופה; ויודגש כי בנקודת הזמן הנוכחית לא היה בידו של המשיב להציע חלופה כאמור. עוד אבהיר כי איני מביעה עמדה בשאלת התאמתה של מי מהאחיות לשמש כמפקחת במקום אחר, ובית המשפט המחוזי יבחן את הדברים כמכלול ככל שהעניין יובא לפניו.

ניתנה היום, י"ז באלול התשפ"א (25.8.2021).

ש ו פ ט ת